

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Elena Covalenco,

Liliana Catan,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, declarat de către avocatul Conoval Nicanor în numele lui

Smochină Andrei XXX, născut la
XXX, originar și domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.07.2017 - 28.12.2017;
2. Instanța de apel: 01.02.2018 - 27.03.2018;
3. Instanța de recurs: 29.05.2018 - 24.10.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2017 a fost constatată comiterea de către Smochină Andrei a faptelor prejudiciabile prevăzute de art.287 alin.(1) și 349 alin.(1¹) Cod penal, fiind liberat de pedeapsă și aplicată măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

2. Prima instanță a constatat că Smochină Andrei, la 29 ianuarie 2017, ora 05.00, aflându-se pe str.Alecu Russo 18/3, mun.Chișinău, intenționat încalcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând cu o obrăznicie deosebită, fără vreun motiv, a deteriorat automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î XXX, ce-i aparține companiei de servicii taxi 14222 și la volanul căruia se afla Mămăligă Igor, după care l-a lovit pe acesta cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, provocându-i ultimului dureri fizice.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale infracționale, la aceeași dată, ora 05.30, aflându-se în interiorul automobilului de serviciu de model „Dacia Logan”, cu n/î MAI 9656, fiind escortat la IP Ciocana mun.Chișinău, în timpul deplasării pe str.Transnistriei 4, sect.Ciocana, conștientizând că colaboratorii organului de poliție se află în exercițiul atribuțiilor de serviciu și acționează legal, i-a numit cu cuvinte necenzurate și ulterior i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței inspectorului inferior al BRO al DP mun.Chișinău, Gălușcă Petru, provocându-i dureri fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul N.Conoval în numele lui A.Smochină, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în temeiul art.285 pct.10) Cod de procedură penală, să fie anulată măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, aplicată față de A.Smochină, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - instanța a interpretat extensiv noțiunea de huliganism; - a

apreciat eronat declarațiile specialistului E.Mardari și nu a pus la îndoială raportul de expertiză psihiatrică nr.68 din 17.05.2015, în care au fost incluse datele unei alte persoane; - instanța a aplicat măsura de constrângere cu caracter medical fără să țină cont de jurisprudența CtEDO; - judecata a avut loc fără participarea lui A.Smochină; - nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor imputate; - nu a fost arătat prin ce se exprimă „cinismul”, „obraznicia deosebită”, „încălcarea grosolană a ordinii publice”, precum și nu este clar cum au fost constatate leziunile corporale cauzate părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, apelul declarat de către avocatul N.Conoval în numele lui A.Smochină a fost respins ca neîntemeiat.

Instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui A.Smochină de comiterea faptelor imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fiind întrunite elementele constitutive ale acestora.

Consecvent, instanța de apel a indicat că vinovăția lui A.Smochină se confirmă prin declarațiile părților vătămate I.Mămăligă și I.Gălușcă, ale martorilor A.Ciobanaș și E.Smochină, ale expertului E.Mardari și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 29.01.2017, de ridicare din 29.01.2017 și 31.01.2017, de examinare a obiectului din 31.05.2017.

Astfel, instanța de apel a precizat că probele enumerate supra și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dezbăt în totalitate argumentele apelantului, precum că vinovăția lui A.Smochină în săvârșirea faptelor imputate nu a fost probată și că față de acesta urmează a fi aplicate prevederile art.285 pct.10) Cod de procedură penală.

În contextul reținut, instanța de apel a precizat, în cazul primului episod, că se considerată infracțiune de huliganism, prevăzută la art.287 Cod penal și nu contravenție reglementată la art.354 Cod contravențional, dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice: tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare; tragerea din armă de foc, în locuri publice, în locuri rezervate pentru tragere, dar cu încălcarea modului stabilit, dar mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice. În speță, A.Smochină aflându-se pe str.Alecu Russo 18/3, mun.Chișinău, intenționat încălcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând cu o obraznicie deosebită, fără vreun motiv, a deteriorat automobilul ce-i aparține companiei de servicii taxi 14222 și la volanul căruia se afla I.Mămăligă, iar după, i-a aplicat acestuia lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, provocându-i dureri fizice.

În cazul celui de-al doilea episod (art.349 alin.(1¹) Cod penal), instanța a precizat că s-au evidențiat cu certitudine elementele obiectului juridic special principal ce atentează la relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere, și a obiectului juridic secundar ce atentează la relațiile sociale cu privire la libertatea psihică (morală a persoanei), precum și relațiile sociale cu privire la integritatea corporală a persoanei, a laturii obiective și anume - fapta prejudiciabilă, manifestată prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei care își îndeplinește datoria obștească, în scopul sistării activității lor de serviciu și în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei

infrațiuni sau a unei fapte antisociale, or, în speță, A.Smochină, aflându-se în interiorul automobilului de serviciu de model „Dacia Logan”, cu n/î MAI 9656, fiind escortat la IP Ciocana, mun.Chișinău, conștientizând că colaboratorii organului de poliție se află în exercițiul atribuțiilor de serviciu și acționează legal, i-a numit cu cuvinte necenzurate, iar inspectorului inferior al BRO al DP mun.Chișinău, Gălușcă Petru i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, provocându-i dureri fizice.

În virtutea prevederilor art.23 alin.(1) și 99 Cod penal, potrivit cărora nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-și dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice și față de care, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, precum și ținând cont de concluzia expertizei judiciare nr.68 din 17.05.2017, efectuată de către Centrul de Medicină Legală (f.d.91-95 vol.1), potrivit căreia A.Smochină suferă de XXX și că acesta prezintă pericol pentru sine și societate, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a ajuns la concluzia că asupra persoanei vizate urmează a fi aplicată măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Complementar, având în vedere concluziile expertizei judiciare nr.68 din 17.05.2017, instanța de apel a indicat că solicitarea avocatului de a-l lăsa pe A.Smochină sub supravegherea rudelor este irațională, iar argumentul invocat în acest sens – că nu prezintă pericol social, drept neîntemeiat și contrar celor stabilite supra.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul N.Conoval în numele lui A.Smochină care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.4), 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, în temeiul art.285 pct.10) Cod de procedură penală, să fie încetat procesul penal în privința lui A.Smochină, cu anularea măsurii de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, pe motiv că judecata a avut loc fără participarea acestuia; - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - elementul de „violență” a fost luat în calcul de două ori, atât pentru calificarea infracțiunii de violență săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere, cât și pentru calificarea infracțiunii de huliganism; - instanța eronat a calificat fapta lui A.Smochină, or aceasta nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, în rest invocând aceleași motive ca și în cererea de apel.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul N.Conoval în numele lui A.Smochină în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.4), 6), 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când judecata a avut loc fără participarea inculpatului; - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Colegiul atestă că instanțele de fond, contrar celor invocate de către recurent, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, și corect au încadrat faptele lui A.Smochină în prevederile art.287 alin.(1) și 349 alin.(1¹) Cod penal, dispunând totodată, liberarea lui de pedeapsă cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere:

- declarațiile părții vătămate I.Mămăligă, potrivit cărora A.Smochină a deschis ușa din partea șoferului a automobilului companiei de taxi 14222, în care se afla și a început să o strice, iar pe el să-l lovească. A precizat partea vătămată că A.Smochină a deschis ușa de 5-6 ori și a întors-o spre aripa stângă a automobilului, forțând-o, în așa mod defectând-o, inclusiv oglinda. Pe el l-a lovit în piept și pe spate, și i-a deteriorat hainele, amenințând că îi va omorî pe toți, că îi va tăia cu toporul;

- declarațiile părții vătămate I.Gălușcă, potrivit cărora, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu și fiind somat în privința unui act de încălcare a ordinii publice, s-a deplasat la fața locului, acolo unde, solicitantul – un șofer de taxi, i-a comunicat că o persoană de gen masculin, care ulterior s-a dovedit a fi A.Smochină, i-a deteriorat ușa automobilului și l-a agresat fizic. A.Smochină fiind transportat la inspectoratul de poliție, în timpul deplasării, i-a aplicat o lovitură în regiunea ochiului, după care a început să lovească cu picioarele în mașină și în scaun. De asemenea, a continuat să îi aplice lovituri, devenind foarte agresiv, fiind necesară aplicarea mijloacelor speciale pentru imobilizare;

- declarațiile martorului A.Ciobanaș, potrivit cărora A.Smochină a luat câteva produse din magazin pentru care a refuzat să achite, era agresiv, adresându-i cuvinte injurioase lui și celorlalți lucrători ai magazinului. Din acest motiv a fost solicitată grupa operativă Bercut care, în urma discuției cu acesta, l-a informat că urmează să fie solicitată intervenția poliției. La venirea poliției, aceștia le-au spus că înafara magazinului a avut loc un conflict și că A.Smochină urmează a fi escortat la inspectoratul de poliție;

- declarațiile expertului E.Mardari, potrivit cărora A.Smochină suferă de schizofrenie paranoidă, fiindu-i recomandat tratament prin constrângere cu supraveghere obișnuită, deoarece acesta necesită tratament de lungă durată pentru a fi stabilită remisiune ca terapeutică. Maladia psihică cronică, de care suferă A.Smochină, fără un tratament corespunzător, dă acutizări stării psihice destul de des și atunci persoana poate deveni agresivă,

și actele cauzei

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.01.2017, potrivit căruia, în procesul cercetării automobilului de model „Dacia Logan”, cu n/î XXX, la ușa șoferului din față pe stânga, s-a observat o deteriorare sub formă de lovitură de o lungime de 50 cm, la aripa automobilului s-a depistat o îndoitură pe lungime de 50 cm vertical;

- procesul-verbal de ridicare din 29.01.2017, prin care au fost ridicate imagini video din Unitatea de gardă a IP Ciocana efectuate la 29.01.2017;

- procesul-verbal de ridicare din 31.01.2017, prin care a fost ridicat de la E.Zgardan actul de examinare a mijlocului de transport nr.293/01;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 31.05.2017, prin care au fost înregistrate imagini video din Unitatea de gardă a IP Ciocana efectuate la 19.01.2017,

perioada de timp de la ora 06.04 până la 06.34, în care se observă că A.Smochină este adus în incinta IP Ciocana încătușat, ulterior încearcă să evadeze și să opună rezistență.

Probele indicate sunt detaliat descrise în hotărârea recurată, fiind pertinente și concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă temeii de îndoială, astfel fiind indubitabil dovedită prezența în acțiunile lui A.Smochină a tuturor elementelor constitutive ale faptelor prejudiciabile imputate.

Cu referire la argumentele recursului, precum că instanța eronat a admis drept probă raportul de expertiză psihiatrică nr.68 din 17.05.2015, în care au fost incluse datele unei alte persoane și declarațiile specialistului E.Mardari, instanța de recurs le apreciază drept neîntemeiate, or, fiind audiat în ședința instanței de apel specialistul E.Mardari a explicat că în conținutul expertizei a fost comisă o greșeală mecanică și că toate datele indicate în expertiză sunt în privința lui A.Smochină. La efectuarea expertizei în privința acestuia, a fost prezentat dosarul penal intentat în privința numitului, fișa medicală ambulatorie din spitalul Clinic de Psihiatrie pe numele lui A.Smochină și descrierea stării psihice conform fișei medicale staționare din secția de expertiză, la care A.Smochină s-a aflat în perioada 11.04.2017 - 10.05.2017.

Prin urmare, nu există niciun dubiu referitor la faptul că expertiză psihiatrică nr.68 din 17.05.2015, se referă anume la A.Smochină, iar indicarea mecanică a unei singure dăți în textul raportului a unui alt nume, nu denotă că întreg raportul se referă la o altă persoană, mai mult, în raport este expres indicat (f.d.91 verso, v.1) că a fost efectuată „expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de staționar, complexă, primară a cet.A.Smochină”, la aceeași persoană referindu-se și concluziile expertizei (f.d.94 verso, v.1).

Consecvent, cu referire la argumentul recurentului, precum că prima instanță neîntemeiat a respins solicitarea apărătorului privind numirea unei expertize judiciare repetate, instanța de recurs a constatat că, contrar celor invocate, instanța a respins demersul apărătorului având în vedere că acesta nu este argumentat juridic, apărătorul doar indicând că raportul de expertiză psihiatrică nr.68 din 17.05.2015, prezintă unele neclarități și suspiciuni reieșind din faptul că în textul acesta figurează numele unei alte persoane, precizând totodată că, dacă ar fi fost audiat expertul, nu ar fi existat dubii vis-a-vis de raportul de expertiză sus-citat. În acest context, instanța a considerat că nu este oportună dispunerea unei expertize repetate, însă pentru elucidarea celor invocate de către apărător a dispus audierea expertului în ședință de judecată (f.d.177, v.1).

Prin urmare, Colegiul penal nu constată vreo eroare a instanțelor de fond la aprecierea necesității aplicării față de A.Smochină a măsurilor de constrângere cu caracter medical, considerente ce exclud inclusiv argumentul recurentului, precum că instanța ar fi aplicat măsura de constrângere cu caracter medical fără să țină cont de jurisprudența CtEDO.

Argumentul recurentului, precum că judecata a avut loc fără participarea lui A.Smochină, nu poate fi reținut, or, Colegiul penal a constatat că acesta din urmă a fost internat în spitalul clinic de psihiatrie, interesele lui fiind apărate de către reprezentanții legali A.Hiznicenco și V.Smochină (f.d.100 v.1, 24 v.2), aceștia participând în ședințele instanțelor de judecată alături de avocatul N.Conoval în numele lui A.Smochină (f.d.174, 203-208 v.1, 4-13, 20, 21, 22-29 v.2).

Complementar celor evidențiate supra, Colegiul penal sesizează că argumentele invocate în recurs, au fost invocate și în apel, instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care

au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției, pe care Colegiul penal și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel (f.d.35-44, v.2), redate succint la pct.4 al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19.04.1994). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei*, 19.12.1997).

Prin urmare, argumentele recurentului expuse la pct.5 al prezentei decizii sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel în acest sens fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Conoval Nicanor în numele lui Smochină Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza penală în privința lui Smochină Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu